Gemeente Bergen op Zoom

RVB22-0062

Voorlegger Raadsvoorstel

Gewijzigd voorstel

Onderwerp	:	Financiële uitkomsten Septembercirculaire 2022
Nummer voorstel	:	RVB22-0062
Datum voorstel	:	18 oktober 2022
Portefeuillehouder(s)	:	Dhr. J.A.A. Pals
Contactpersoon	:	mevrouw J.H.C.M. Wouts
Afdeling	:	BD/Financiën
Contactpersoon Email	:	j.wouts@bergenopzoom.nl
Contactpersoon Telefoon	:	0164 277892
Programmanummer en -naam	:	5. Bedrijfsvoering, financiën en dienstverlening

Voorstel:

1. Voor de effecten van de septembercirculaire voor de taakmutaties en corona gelden de budgetten op te nemen in de begroting voor de jaren:
2022 ten bedrage van € 2.800.000,
2023 ten bedrage van € 143.000,
2024 ten bedrage van € 153.000,
2025 ten bedrage van € 22.000,
2026 ten bedrage van € 21.000;
2. Centraal op programma 01 “Bestuur en ondersteuning” vanaf 2023 een budget van € 2 miljoen op te nemen om inflatie op te kunnen vangen;
3. De effecten van de septembercirculaire voor 2022 en voor de begroting 2023 en meerjarenbegroting 2023-2026, na het verwerken van de in punt 2 opgenomen € 2 miljoen te verwerken in de jaren:
2022 per saldo positief € 1.752.000,
2023 per saldo positief € 1.019.000,
2024 per saldo negatief € 178.000,
2025 per saldo negatief € 1.095.000,
2026 per saldo positief € 2.252.000;
4. De 13e begrotingswijziging 2022 en de 1e begrotingswijziging 2023 vast te stellen, waarin de taakmutaties en het inflatie effect van de septembercirculaire 2022 zijn verwerkt.
5. Het college opdracht te geven om bij het 1e concernbericht 2023 een voorstel bij te voegen voor de aanwending van het saldo van de septembercirculaire 2022.

Type voorstel:

- ☑ Kaderstellend
- ☐ Controlerend
- ☐ Rest

Gemeente Bergen op Zoom

RVB22-0062

Raadsvoorstel

Zijn in het voorstel één of meer van de volgende aspecten van toepassing?

	Ja	Nee
Zijn doelen en/of effecten beschreven	☑	☐
Financiële consequenties	☑	☐
Gevolgen voor de schuldenlast	☑	☐
Inspraakverordening van toepassing	☐	☑

Communicatieparagraaf:

De financiële effecten van de Septembercirculaire 2022 geven het meest actuele beeld voor de belangrijkste inkomsten van de gemeente. Deze septembercirculaire werd gepubliceerd door het Rijk in de dagen na Prinsjesdag. De effecten zijn niet opgenomen in de begroting 2023 en meerjarenbegroting 2024-2026. We leggen evenals vorig jaar de uitkomsten van de septembercirculaire in een afzonderlijk raadsvoorstel voor. In dit raadsvoorstel is, op hoofdlijnen, de uitkomst opgenomen. Het voorstel is bedoeld om het inzicht van de (financiële) uitkomst te betrekken bij de begrotingsbehandeling. Met dit voorstel wordt aangedragen om de financiële uitkomst voor 2022 te verwerken met een begrotingswijziging in 2022 en voor 2023 en later jaren met een 1e wijziging op de begroting.

Samenvatting:

De septembercirculaire geeft een toename aan van de algemene Uitkering. Dit is voornamelijk het gevolg van de energietoeslag in 2022 en hogere inflatie voor 2023 en verder als ook een eenmalige aanvulling in 2026 (het Ravijnjaar). Voorgesteld wordt om de uitkomsten uit de Septembercirculaire 2022 te verwerken als een 1e wijziging op de begroting waarbij een centraal budget van € 2 miljoen gevormd wordt om hogere inflatie in de begroting op te kunnen vangen op begrotingsposten waarbij een te lage indexering (3%) gehanteerd is.
Voor 2022 wordt voorgesteld het budget dat het Rijk in de circulaire beschikbaar stelt voor de energietoeslag in de begrotingswijziging toe te voegen aan het eerder dit jaar beschikbaar gestelde budget.
Daarnaast wordt voorgeteld om de begroting aan te passen voor de budgetten welke als taakmutaties in de circulaire staan opgenomen. Het betreft daarbij een aantal budgetten voor regionaal afgesproken taken/ werkzaamheden, gelden voor de begeleiding vluchtelingen en de invoering van de Wet Kwaliteitsborging Bouw.
De uitkomst van de Septembercirculaire zorgt, na het centraal opnemen van een inflatiebudget van € 2 miljoen in 2023 en latere jaren voor een toename van het begrotingsoverschot in alle jaren behalve in 2024 en 2025. In de begroting (welke nu opgesteld wordt) kent het jaar 2024 en 2025 het groot overschot.

Bijlagen: (geef aan of een bijlage is bijgevoegd of ter inzage is gelegd; benoem en nummer deze bijlagen)

Bijlage nr.	Omschrijving	Bijgevoegd/Ter inzage
1	Voorblad en 13e begrotingswijziging 2022	Bijgevoegd
2	Voorblad en 1e begrotingswijziging 2023	Bijgevoegd

Gemeente Bergen op Zoom

RVB22-0062

Raadsvoorstel

Datum raadsvergadering	:	10 november 2022
Nummer	:	RVB22-0062
Onderwerp	:	Financiële uitkomsten Septembercirculaire 2022

Aan de gemeenteraad,

Voorstel

1. Voor de effecten van de septembercirculaire voor de taakmutaties en corona gelden de budgetten op te nemen in de begroting voor de jaren:
2022 ten bedrage van € 2.800.000,
2023 ten bedrage van € 143.000,
2024 ten bedrage van € 153.000,
2025 ten bedrage van € 22.000,
2026 ten bedrage van € 21.000;
2. Centraal op programma 01 “Bestuur en ondersteuning” vanaf 2023 een budget van € 2 miljoen op te nemen om inflatie op te kunnen vangen;
3. De effecten van de septembercirculaire voor 2022 en voor de begroting 2023 en meerjarenbegroting 2023-2026, na het verwerken van de in punt 2 opgenomen € 2 miljoen te verwerken in de jaren:
2022 per saldo positief € 1.752.000,
2023 per saldo positief € 1.019.000,
2024 per saldo negatief € 178.000,
2025 per saldo negatief € 1.095.000,
2026 per saldo positief € 2.252.000;
4. De 13e begrotingswijziging 2022 en de 1e begrotingswijziging 2023 vast te stellen, waarin de taakmutaties en het inflatie effect van de septembercirculaire 2022 zijn verwerkt.
5. De verwerking van het saldo van de septembercirculaire 2022 te verwerken bij het 1e concernbericht 20235 Het college opdracht te geven om bij het 1e concernbericht 2023 een voorstel bij te voegen voor de aanwending van het saldo van de septembercirculaire 2022.

Inleiding

Na Prinsjesdag heeft het Rijk de Septembercirculaire 2022 gepubliceerd. Voor het eerst sinds decennia is deze niet op Prinsjesdag verschenen. Dit heeft te maken met de “last minute” besluitvorming van het Rijk nog daags voor Prinsjesdag. Op onderdelen mist er nog informatie in de circulaire. Voor de missende onderdelen heeft overleg plaatsgevonden en is een verwerkingsoplossing gerealiseerd. De uitkomst geeft hiermee een realistisch beeld. Het risico op bijstelling op basis van de omissies wordt hierdoor als gering ingeschat. Uiteraard is net als bij elke circulaire de uitkomst onder voorbehoud van Parlementaire goedkeuring.

In deze circulaire worden door het Rijk nog een drietal correcties verwerkt vanuit de complexe meicirculaire. Twee ervan zijn in bedrag (enkele honderden euro’s) zeer gering, de derde betreft de bijstelling van de energietoeslag gelden. In de stukken over energietoeslag (naar aanleiding van moties) is het meest actuele bedrag direct al verwerkt.

Voor de Septembercirculaire is, net als vorig jaar, het niet mogelijk deze te verwerken in de begroting omdat dit tot teveel vertraging in dat traject zou leiden. Voorzien was dat de indexeringsbijstelling ingrijpende gevolgen zou kunnen hebben. Daar wordt dan ook in dit voorstel een uitwerking aan gegeven. De uitwerking van de Septembercirculaire is erop gericht te informeren en besluitvorming voor te leggen direct aansluitend op de begrotingsbehandeling.

Beoogd maatschappelijk effect/doelstelling

De uitkomsten van de (financiële) effecten te verwerken in de gemeentelijke begroting.

Uitwerking voorstel

De Septembercirculaire kent voor onze gemeente een verhoging van de Algemene Uitkering (AU) ten opzichte van de Meicirculaire welke als basis is gehanteerd voor de (meerjaren)begroting. In deze septembercirculaire staan een gering aantal veranderingen in uitvoeringstaken (taakmutaties) opgenomen. Taakmutaties zorgen er vrijwel altijd direct ook voor dat er meer/minder werk (uitgaven) zijn voor ons als gemeente. Het overgrote deel van de plussen in de circulaire zijn er om de inflatie/ loon- en prijsindexering en groei (areaal) op te vangen. Voor 2022 is de belangrijkste plus de energietoeslag (€ 2,4 miljoen). Deze gelden zijn vanuit het Rijk beschikbaar gesteld aan onze gemeente om de mogelijkheid te bieden voor de uitvoering en betaling van de extra € 500 energietoeslag (eerder ontvingen we in de meicirculaire gelden voor € 800 energietoeslag). In de afhandeling van de door de raad ingediende moties over energietoeslag is het bedrag uit deze septembercirculaire al aangegeven in de stukken. Voorgesteld wordt om deze ontvangen energietoeslag gelden ook 1 op 1 op te nemen in het uitgavenbudget (budgettair neutraal). Eventuele besluitvorming over energietoeslag gaat dan ook uit van deze bedragen, waarbij in separate besluitvorming in uw raad over energietoeslag meer of minder budget inzet verwerkt kan worden.
Verder valt de eenmalige toevoeging in 2026 van landelijk € 1 miljard op. Voor onze gemeente een bedrag van ca € 3,8 miljoen. Het Rijk voegt dit toe vooruitlopend op de nieuw op te stellen methodiek voor de financiering van gemeenten. Het jaar 2026 werd ook wel het “Ravijnjaar” genoemd omdat in dat jaar het Rijk haar eigen uitgaven “beleidsarm” heeft begroot omdat er dan verkiezingen zijn geweest en er een nieuwe regeringsperiode in gaat.
De taakmutaties betreffen een aantal budgetten voor regionaal afgesproken taken/ werkzaamheden, gelden voor de begeleiding vluchtelingen en de invoering van de Wet Kwaliteitsborging Bouw. Voorgesteld wordt om de budgetten met de bedragen uit de septembercirculaire in de begroting te verhogen. Na verwerking van de uitkomsten van de septembercirculaire is het positieve begrotingssaldo 2022 € 14,85 miljoen.

Bedragen in miljoenen

	2022	2023	2024	2025	2026
Toename AU Septembercirculaire	€ 4,55	€ 3,16	€ 1,97	€ 0,93	€ 4,27
Taakmutaties	€ 2,74	€ 0,14	€ 0,15	€ 0,02	€ 0,02
Corona gelden	€ 0,06	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Saldo	€ 1,75	€ 3,02	€ 1,82	€ 0,91	€ 4,25

Inflatie / Loon- en prijscompensatie
Een belangrijk onderdeel binnen de Algemene Uitkering is de compensatie voor inflatie en groei van de maatstaven eenheden (bijv meer inwoners in Nederland/ onze gemeente). De stijging in onze uitgaven als gevolg van gestegen lonen en prijzen zal voor het belangrijkste deel gedekt moeten worden uit de toename van de Algemene Uitkering. De Algemene Uitkering bedraagt immers zo'n 170 miljoen op een begroting van € 267 miljoen. De ontwikkeling van de inflatie is momenteel hoog maar zeker ook ongewis.

In de Septembercirculaire is een prijsindexcijfer voor het Bruto Binnenlands Product (BBP) aangegeven van 4,9%. Dit is een toename van 1,9% ten opzichte van de Meicirculaire 2022.
In de opbouw van de begroting 2023 is nu gerekend met 3% prijsstijging waarbij we voor een groot aantal programmaonderdelen zoals WMO, Jeugd, beheer (IBOR), salarissen en energielasten op diverse programma's al een hogere indexering hebben verwerkt op basis van contractuele afspraken en ingeschatte prijsstijgingen. Nu dus voorstellen om alle budgetten op te hogen met 1,9% is niet passend. De omvang van de al wel hoger geïndexeerde bedragen uit onze begroting is bijna 50% van het totaal. Doorrekening op basis van de (basis)begroting met 3% versus 4,9% zou resulteren in een toename bijna € 3 miljoen. Omdat op ongeveer 50% van de budgetten al een verdere indexering tijdens het begrotingsproces heeft plaatsgevonden zou het hoger indexeren van de nog niet "vastgepakte" budgetten (waar dan 3% gehanteerd is) nog resulteren in een post van bijna € 2 miljoen. Voorgesteld wordt om niet de begroting op al deze budgetten nu aan te passen. De impact daarvan op het begrotingsproces is te ingrijpend. Voorgesteld wordt om een centraal budget op Programma 01 "Bestuur en ondersteuning" te begroten van € 2 miljoen voor alle jaren 2023 t/m 2026 om daarmee de hogere inflatie op te kunnen vangen. Op die manier blijft er tevens zicht gedurende 2023 op welke budgetten deze hogere inflatie zich voordoet. In de concernberichten in 2023 wordt dan de toedeling van dit centrale budget uitgewerkt. Deze € 2 miljoen is zoals uit de tabel hierboven blijkt op een min in 2024 en 2025 alle jaren ook beschikbaar binnen de vrije middelen van de Septembercirculaire. Op 2024 en 2025 na volgen uit de septembercirculaire dan nog positieve bedragen welke voorgesteld worden om toe te voegen aan het begrotingsoverschot in dat jaar.
Op basis van de aan de raad aangeboden begroting met de in dit besluit voorgestelde te verwerken bedragen voor taakmutaties en inflatie wordt het meerjarig begrotingssaldo:

Toelichting taakmutaties
Energietoeslag:
Betreft gelden voor de uitvoering en betaling van de energietoeslag. Dit betreft het 2e tranche/ deel zijnde de uitbetaling van € 500. Eerder ontvingen we in de meicirculaire de gelden voor de 1e betaling van € 800. Met deze circulaire ontvangen we tevens nog een aanvullend correctiebedrag over de 1e tranche.

Inburgering asielzoekers:
Het Rijk stelt extra inburgeringsmiddelen asielzoekers beschikbaar om dat er een grotere instroom is. Het Rijk geeft aan de ontwikkeling te volgen om te kunnen bepalen of nog verdere aanvullende middelen naar gemeenten zouden moeten komen.

Maatschappelijke opvang begeleiding statushouders:
Hiervoor geldt een vergelijkbare toelichting als bij de inburgering asielzoekers gelden.

Invoering Wet kwaliteitsborging Bouw (WKB):
De invoering van de Wet Kwaliteitsborging Bouw wordt gefaseerd ingevoerd. Het Rijk stelt voor de uitvoeringsgelden beschikbaar via de Algemene Uitkering zodat gemeenten in staat zijn de kosten van deze nieuwe wet te kunnen betalen.

Leerlingen vervoer Oekraïense ontheemden:
Door middel van een decentralisatie uitkering stelt het Rijk middelen beschikbaar voor de kosten die we als gemeente maken voor het vervoer van Oekraïense leerlingen naar scholen.

Participatie landelijke uitnamen individuele plaatsing en steun:
Voor personen in een GGZ instelling wordt landelijk participatie steun geregeld. Landelijk zijn bestuurlijk afspraken gemaakt dat voor deze doelgroep gemeenten bijdragen aan de participatie trajecten. Deze regeling loopt tot eind 2023. Om deze reden verminderd het Rijk voor deze taak de Algemene Uitkering.

Maatschappelijke opvang OGGZ (DU):
Voor Maatschappelijke opvang krijgen we gedecentraliseerde gelden om de taken uit te voeren. We voeren deze uit in regio verband. De bijstelling vindt nu plaats op basis van actualisatie van maatstafeenheden. Omdat het regio gelden betreft muteren we 1 op 1 deze gelden zodat we aansluiting houden op de regioafspraken.

Inkomstenderving 22 WVS:
Afgesproken is met de samenwerkende gemeenten van de WVS dat de ontvangen corona gelden 1 op 1 uitgekeerd worden aan de WVS. De WVS rapporteert in haar jaarrekening welke gelden uiteindelijk benodigd waren. Eventueel niet benodigde gelden worden aan de deelnemende gemeenten uitgekeerd.

Bedragen in miljoenen

	2023	2024	2025	2026
Toename obv AU Septembercirculaire	€ 3,02	€ 1,82	€ 0,91	€ 4,25
Centrale post inflatie	€ 2,00 -/-	€ 2,00 -/-	€ 2,00 -/-	€ 2,00 -/-
Begroting saldo	€ 3,00	€ 12,29	€ 15,87	€ 2,47
Saldo Begroting na septembercirculaire	€ 4,02	€ 12,11	€ 14,78	€ 4,72
Uitgangspunt bestuursakkoord	€ 3,00	€ 3,00	€ 3,00	€ 3,00
Begrotingsresultaat na septembercirculaire	€ 1,02	€ 9.11	€ 11,78	€ 1,72

Consequenties van het voorstel

De uitkomsten van de septembercirculaire 2022 geven het meest actuele beeld van de Algemene Uitkering welke onze gemeente vanuit het Rijk ontvangt. De septembercirculaire geeft naast een aantal effecten voor gemeentelijke taken ook een effect voor de loon- en prijsindex. Door de afspraak tussen het Rijk en gemeenten verandert de Algemene Uitkering de komende 4 jaren niet meer als gevolg van schommelingen in de Rijksuitgaven (trap op, trap af methode). Wel is afgesproken dat er inflatie correcties op plaatsvinden. In deze circulaire zien we, ten opzichte van de meicirculaire 2022, een toename van de indexering met 1,9% (was 3% wordt 4,9%). De uitkomsten van de septembercirculaire komen op het moment dat onze begroting al opgesteld is waardoor verwerking van de septembercirculaire niet meer mogelijk is. In de begroting 2023 is op een groot aantal onderdelen, op basis van onder andere contractuele afspraken, al rekening gehouden met een hogere indexering dan 3%. Voorgesteld wordt om voor de onderdelen waar de begroting 2023 en meerjarenbegroting 2024-2026 nog deze 3% gehanteerd is een centrale post op te nemen van € 2 miljoen per jaar om inflatie op deze onderdelen op te kunnen vangen. Voor de verwerking van deze centrale post als ook de taakmutaties wordt voorgesteld deze te verwerken in een begrotingswijziging 2022 als ook een "1e begrotingswijziging" op de begroting 2023 en meerjarenbegroting 2024-2026.

Duurzaamheid

Het voorstel heeft geen direct effect op duurzaamheid.

Risico paragraaf

Het Rijk publiceert met de septembercirculaire 2022 de (meerjarige) effecten voor de Algemene Uitkering die onze gemeenten ontvangt. .

Geïdentificeerde risico's

Risico-onderdelen	NvT	Laag	Neutraal	Hoog
1. Realiseren maatschappelijke effecten			x	
2. Politiek-bestuurlijk en draagvlak			x	
3. Imago gemeente		x		
4. Algemene en externe omgeving		x		
5. Veiligheid		x		
6. Financiën			x	
7. Juridisch		x		
8. Planning			x	
9. Kwaliteit uitvoering		x		
10. Capaciteit organisatie en samenwerking partners		X		

Beheersmaatregelen risico's hoog

	Risico	Effect	Beheersmaatregel	Verantwoordelijke
1.				

Alternatieven

De berichtgeving over sterk stijgende inflatie kan als gevolg hebben dat het voorgestelde bedrag van € 2 miljoen niet toereikend zou kunnen zijn. Een alternatief is dan om rekening te houden met een hoger bedrag. Echter conform de afspraken met het Rijk vindt in volgende circulaires ook bijstelling plaats voor loon- en prijsindexering. Het alternatief om een hoger bedrag op te nemen dan de voorgestelde € 2 miljoen wordt om deze reden afgeraden.

Een ontwerpbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

Het college van burgemeester en wethouders van Bergen op Zoom,

De loco-secretaris,

Dhr. J. Perfors

De burgemeester,

Dhr. dr. F.A. Petter

Gemeente Bergen op Zoom

RVB22-0062

Raadsvoorstel

De raad van de gemeente Bergen op Zoom;

gezien het voorstel van het college van 18 oktober 2022, nr. RVB22-0062;

BESLUIT:

1. Voor de effecten van de septembercirculaire voor de taakmutaties en corona gelden de budgetten op te nemen in de begroting voor de jaren:
2022 ten bedrage van € 2.800.000,
2023 ten bedrage van € 143.000,
2024 ten bedrage van € 153.000,
2025 ten bedrage van € 22.000,
2026 ten bedrage van € 21.000;
2. Centraal op programma 01 “Bestuur en ondersteuning” vanaf 2023 een budget van € 2 miljoen op te nemen om inflatie op te kunnen vangen;
3. De effecten van de septembercirculaire voor 2022 en voor de begroting 2023 en meerjarenbegroting 2023-2026, na het verwerken van de in punt 2 opgenomen € 2 miljoen te verwerken in de jaren:
2022 per saldo positief € 1.752.000,
2023 per saldo positief € 1.019.000,
2024 per saldo negatief € 178.000,
2025 per saldo negatief € 1.095.000,
2026 per saldo positief € 2.252.000;
4. De 13e begrotingswijziging 2022 en de 1e begrotingswijziging 2023 vast te stellen, waarin de taakmutaties en het inflatie effect van de septembercirculaire 2022 zijn verwerkt.
5. De verwerking van het saldo van de septembercirculaire 2022 te verwerken bij het 1e concernbericht 20235 Het college opdracht te geven om bij het 1e concernbericht 2023 een voorstel bij te voegen voor de aanwending van het saldo van de septembercirculaire 2022.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 10 november 2022

De griffier,

Mevr. drs. E.P.M. van der Meer

De voorzitter,

Dhr. dr. F.A. Petter